

Fylkesmannen i Vestfold

Barne- og likestillingsdepartementet
Postboks 8036 Dep

0030 Oslo

BARNE- OG LIKESTILLINGS:	
Ans	410.00
	12/2-09
Barne...	2008/05249-28

Vår saksbehandler / telefon:
Lillian Hamarsnes
33 37 24 29

Deres referanse:

Vår referanse:
2008/8378
Arkivnr: 620

Vår dato:
11.02.2009

Høringsuttalelse - forslag om overføring av det overordnede faglige ansvaret for tilsynet med barnevernet til Statens helsetilsyn

Fylkesmannen i Vestfold viser til høringsnotat av 19.12.08, der det foreslås å overføre det overordnede faglige tilsynet på barnevernområdet fra Barne- og likestillingsdepartementet til Statens Helsetilsyn. Fylkesmannen støtter forslaget, men vil gi enkelte kommentarer til høringsnotatet.

Vi oppfatter at formålet med å overføre barneverntilsynet til Statens helsetilsyn handler om å styrke tilsynet gjennom samordning, harmonisering, metodeutvikling og kompetansebygging.

Fylkesmannen vurderer at formålet med overføringen særlig vil være aktuelt for vårt tilsyn med det kommunale barnevernet, da dette i hovedsak samsvarer med tilsynsoppgavene innen sosial- og helseområdet, ved gjennomføring av systemrevisjoner og hendelsesbaserte tilsyn, inklusiv klager på den kommunale barneverntjenesten.

Tilsynet med barneverninstitusjonene utgjør i dag en stor del av våre totale tilsynsoppgaver på dette området og omfatter både systemrevisjoner og individtilsyn, der sistnevnte er den mest ressurskrevende oppgaven. Det er vanskelig å se at argumentene for en samordning og harmonisering med sosial- og helseområdet gjelder tilsvarende for individtilsynet, da slike tilsyn ikke blir utført på disse fagområdene i dag. Dette forholdet er ikke kommentert i høringsnotatet og bør drøftes grundigere i det endelige beslutningsgrunnlaget for den foreslåtte overføringen.

Fylkesmannen har ikke hjemmel i lov til å føre tilsyn med regionkontorene i Barne-, ungdoms- og familieetaten som er driftsansvarlige for barneverninstitusjonene og familievernkontorene. Systemrevisjonsmetoden gir derfor i dag ikke full effekt som tilsynsmetode overfor disse instansene. Denne problemstillingen bør også drøftes nærmere. Det bør også vurderes en overføring av det overordnede faglige tilsynet med familievernkontorene til Statens helsetilsyn.

Fylkesmannen opplever at barn i barneverninstitusjoner ofte har behov for tjenester fra helse- og sosialområdet og således er brukere på alle tre områdene. Vi mener at et mer samordnet og helhetlig tilsyn vil være til det beste for barna, men at dette ikke i tilstrekkelig grad blir ivaretatt gjennom individtilsynet slik det fungerer i dag. Vi vil også nevne at Fylkesmannen i Vestfold hadde svært positive erfaringer med det nasjonale tilsynet med barneverninstitusjonene der også

beboerne ble intervjuet. Denne positive erfaringen med å intervju brukere, bør Helsetilsynet eventuelt ta med seg i framtidig utforming av tilsynsopplegg på barnevernfeltet.

Som tidligere nevnt, bruker Fylkesmannen den største delen av barnevernressursene på tilsynsoppgaver overfor barn i barneverninstitusjonene. Disse barna utgjør en liten prosent av det totale antall barn som har kontakt med kommunens barneverntjeneste. Det synes derfor naturlig i sammenheng med denne høringen, å drøfte hvorvidt dette er en hensiktsmessig bruk av embetenes ressurser. Dersom barneverntilsynet blir overført til Statens helsetilsyn og dette vil medføre en dreining mot flere kommunetilsyn, må dagens ressurser økes dersom antall individtilsyn forblir uendret. Alternativet er en bevisst endring av tilsynsprofilen på feltet.

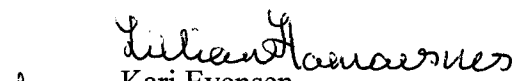
Det forutsettes at Statens helsetilsyn bygger opp kompetanse på barneverntilsyn, særlig tilsynet med barneverninstitusjonene.

Til sist vil Fylkesmannen i Vestfold poengtere følgende, selv om problemstillingene ikke er tatt opp i høringsnotatet:

1. Vi er svært opptatt av at overføringen som foreslått, ikke undergraver den friheten embetene har til selv å velge organisering og tilknytning for barnevernet. I mange av landets fylker er oppgavene innen barnevern lagt til helse og sosial. Barnvernet i Vestfold er organisert sammen med skole/opplæring og barnehage, i Oppvekst- og opplæringsavdelingen, for å understreke hvor viktig samspillet mellom barnevernet og de to nevnte arenaene er - for barn og unges hverdagsliv. Dersom det overordnede faglige tilsynet på barnevernområdet overføres til Helsetilsynet, legger vi til grunn at det fortsatt er Fylkesmannen i Vestfold som har det operative ansvaret på vårt nivå, og at reformen ikke forutsetter at dette ansvaret legges til fylkeslegen/Helsetilsynet i fylket.
2. Statlig tilsyn er viktig for brukernes rettssikkerhet og kvalitet i tjenestene, men ikke det eneste styringsmiddelet for å bidra til kommunenes oppfyllelse av plikter etter lov og forskrift. Hovedsaken er å påvirke kommunal atferd i en ønsket retning, for å oppnå barnevernlovens formål. I dette bildet hører pedagogiske virkemidler, fagutvikling, veiledning og kompetansetiltak med. Vekt på forebygging og samarbeid med andre kommunale ansvarsområder i kommunene er viktige sider ved barnevernets evne til måloppnåelse, jf ambisjonen om et åpnere og mer understøttende barnevern. I denne sammenheng savner Fylkesmannen i Vestfold en gjennomgang av helheten i embetenes virksomhet på barnevernfeltet. Tilsynet beslaglegger stadig mer av kapasiteten. Samtidig har antakelig Fylkesmannen sin fremste styrke i en balansert samhandling med kommunene, der både proaktive og reaktive kontaktformer inngår.

Med hilsen
Fylkesmannen i Vestfold

Mona Røkke
Fylkesmann

for
Kari Evensen
Utdanningsdirektør